

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC305

Zaaknummer Beoordelings- en Adviescommissie 2007T002

datum uitspraak 18/09/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. M.A.T. Hillenaar-Cöp, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

de Congregatie van de Nederlandse Regio van de Mill Hill Missionarissen,
gevestigd te Oosterbeek,
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door dr. D.J.P.M. Vermunt.

1. Verloop van de procedure

1.1 Ter verkrijging van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland, zijn door de griffie van de Compensatiecommissie de navolgende stukken ontvangen:

a. van de zijde van verzoekster: het aanvraagformulier, ontvangen op 12 maart 2013, voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland, vergezeld van een brief d.d. 11 maart, aangevuld bij brief van 24 april 2013 van mr. Hillenaar voornoemd, waarbij onder andere is meegezonden het advies van de Beoordelings- en Adviescommissie (hierna: BAC) d.d. 18 december 2007 met zaaknummer 2007T002 (voorheen genummerd als 2007/3), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard, alsmede de brief van 11 januari 2008 van verweerder waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen.

b. van de zijde van verweerder: het door verweerder ingevulde antwoordformulier, inclusief de bijlage d.d. 5 april 2013 met opmerkingen bij de aanvraag.

c. van de zijde van verweerder: een brief van verweerder gedateerd op 17 mei 2013.

d. van de zijde van verzoekster: een brief gedateerd op 17 juni 2013.

e. van de zijde van verweerder: een brief gedateerd op 9 juli 2013.

f. Eind juli 2013 is aan mr. Hillenaar (met afschrift aan verweerder) een mailbericht verstuurd waarin is meegedeeld dat verzoekster nog recht heeft om één keer te reageren maar dat de Compensatiecommissie zich voldoende voorgelicht acht. Daarop heeft mr. Hillenaar laten weten af te zien van een nadere reactie.

1.2 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de BAC in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de BAC gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Pater [naam] (hierna: [naam]) is vanaf [datum] als pastoor werkzaam in de parochie van verzoekster. Verzoekster was destijds een gehuwde vrouw met een gezin en een parttime baan.

Er was een eerste contact tussen verzoekster en [naam] tijdens een uitstapje voor misdienaars, waarbij verzoekster als begeleidster van haar zoon aanwezig was. Vervolgens was er contact tijdens een ziekenhuisbezoek van verzoekster aan [naam], die daar was opgenomen. Daarna is [naam] een intieme, seksuele relatie aangegaan met verzoekster. Deze relatie is ontstaan in het najaar van [jaartal] en heeft voortgeduurd tot in de tweede helft van [jaartal].

Vaststaat dat verzoekster met [naam] heeft gesproken over haar huwelijksproblemen en duidelijk heeft gemaakt dat zij in een moeilijke situatie zat. Voor [naam] was van het begin af aan duidelijk dat verzoekster een labiele en onevenwichtige indruk maakte, hetgeen hem gaande weg steeds nadrukkelijk bleek.

De BAC houdt [naam] volledig verantwoordelijk voor het aangaan en laten voortduren van de relatie - ongeacht de rol van verzoekster daarin - en verwijt [naam] verzoekster niet duidelijk te hebben gemaakt dat hij uiteindelijk niet voor haar zou kiezen en dat een toekomst als man en vrouw voor hem geen optie was.

Vaststaat ook dat verzoekster ten gevolge van de relatie en de beëindiging daarvan geconfronteerd is geweest met ernstige (psychische) problemen, waaronder gevoelens van eenzaamheid en gevoelens van 'gebruikt zijn'.

Samenvattend is komen vast te staan –aldus de BAC onder IV en VII van haar advies- dat [naam] een ernstig verwijt kan worden gemaakt van zijn grensoverschrijdend gedrag. Hij is in zijn hoedanigheid van priester en vertrouwenspersoon een seksuele relatie aangedaan met verzoekster, welke relatie vanaf het najaar van [jaartal] heeft voortgeduurd tot in de tweede helft van [jaartal] en waarin veelvuldig seksueel contact heeft plaatsgevonden. [naam] heeft hiermee de in zijn functie van pastoor vereiste distantie niet in acht heeft genomen.

Verzoekster was bij aanvang van het misbruik 40 jaren oud en derhalve destijds meerderjarig.

3. Het bewijs

Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de BAC d.d. 18 december 2007 (zaaknummer 2007T002), welk advies is gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 11 januari 2008, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de BAC heeft overgenomen.

4. Standpunten verzoekster en verweerder

4.1 standpunt verzoekster

Verzoekster is van oordeel dat haar aanvraag voor compensatie beoordeeld dient te worden op basis van de Compensatieregeling voor minderjarigen. Zij heeft daarom ook het aanvraagformulier voor compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen ingediend. In de door mr. Hillenaar namens verzoekster overgelegde brieven (zoals genoemd onder 1.1.) wordt samengevat gesteld dat verzoekster ten tijde van het misbruik psychisch weerloos was vanwege haar manische depressiviteit, die mede voortkwam uit een huwelijks crisis. Verzoekster beroept zich op de bepaling als genoemd in de Inleiding van Compensatieregeling voor meerderjarigen, die in geval van 'weerloosheid' van de aanvrager toepasselijkheid van de minderjarigenregeling mogelijk maakt.

Zij stelt voorts schade te hebben geleden door het misbruik bestaande uit inkomensderving wegens het niet kunnen afronden van een opleiding en het bij herhaling moeten stoppen met werken, omdat ze - wegens de psychische problemen voortkomend uit het misbruik- het werken en behouden dan wel het verlengen van een baan niet aan kon.

Concluderend stelt verzoekster dat haar aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik (onder de minderjarigenregeling), nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor zij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

4.2 standpunt verweerder

Verweerder is van mening dat verzoekster niet als 'weerloos' als bedoeld in de Inleiding van de Compensatieregeling voor meerderjarigen is aan te merken en dat derhalve de Compensatieregeling voor minderjarigen niet van toepassing kan zijn op de onderhavige aanvraag. Daartoe voert verweerder (in de brieven als genoemd onder 1.1) kort samengevat aan dat verzoekster weliswaar ten tijde van het misbruik labiel, onevenwichtig en kwetsbaar was, maar dat van de gestelde manische depressiviteit geen medisch/psychiatrisch bewijsstuk is overgelegd en dat ook anderszins van weerloosheid in welke vorm dan ook niet (voldoende) is gebleken, laat staan vast is komen te staan. Verweerder is van oordeel dat veeleer sprake was van een volwassen vrouw die ongelukkig was in een slecht huwelijk en die zich open heeft gesteld voor een nieuwe liefde.

Verweerder concludeert dat de Compensatieregeling voor meerderjarigen van toepassing dient te zijn en dat een compensatie binnen categorie 2 als genoemd in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen van €7.500,- passend moet worden geacht.

Subsidiar -voor het geval de Compensatiecommissie wel uit zou gaan van toepasselijkheid van de minderjarigenregeling en een discussie over substantiële vermogensschade aan de orde zou zijn- merkt verweerder op dat de door verzoekster gestelde psychische klachten en daaruit voortkomende vermogensschade in het licht van de jarenlange huwelijksproblemen niet zonder nadere bewijsstukken onverkort toegeschreven kunnen worden aan de verbroken relatie met [naam].

5. Overwegingen Compensatiecommissie

5.1 toepasselijkheid regeling

De Compensatiecommissie is van oordeel dat onder het begrip ‘weerloze toestand’ als bedoeld in de Compensatieregeling voor meerderjarigen (zie de tweede alinea van de Inleiding van de Compensatieregeling voor meerderjarigen, op pagina 2), een toestand dient te worden verstaan, waarbij sprake moet zijn van lichamelijke of geestelijke onmacht, in die zin dat de desbetreffende persoon niet in staat moet worden geacht zijn of haar wil te bepalen. In zijn algemeenheid verstaat de Compensatiecommissie daaronder situaties, waarin sprake is van bewusteloosheid of van een dusdanig ernstige geestelijke of lichamelijke stoornis dat in redelijkheid geoordeeld moet worden dat de betrokkene zijn of haar wil niet kan bepalen. Voor de beantwoording van de vraag hoe de toestand van verzoekster moet worden beoordeeld, is de toestand van verzoekster ten tijde van het seksueel misbruik bepalend. Naar het oordeel van de Compensatiecommissie zijn geen, althans onvoldoende bewijsstukken overgelegd, waaruit blijkt dat de situatie van verzoekster ten tijde van het seksueel misbruik dusdanig was dat deze op een lijn moet worden gesteld met de ‘weerloze toestand’ als hierboven genoemd.

Dit brengt met zich dat niet de Compensatieregeling na seksueel misbruik van minderjarigen, maar de Compensatieregeling voor méerderjarigen van toepassing is op de aanvraag tot compensatie van verzoekster.

5.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 2, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen, haar juist voorkomt.

Ten overvloede merkt de Commissie nog op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

6. Bedrag financiële compensatie

6.1 algemeen

De Compensatieregeling voor meerderjarigen kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

6.2 te adviseren bedrag

Op grond van de onder 2 vermelde feiten en omstandigheden en de onder 5.1 weergegeven overwegingen is de Compensatiecommissie van oordeel dat indeling in categorie 2, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen aan de orde is.

De Compensatieregeling voor meerderjarigen biedt geen ruimte om eventuele (substantiële) vermogensschade in haar oordeel te betrekken. Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €10.000,-- geadviseerd dient te worden. De verwijzing van verweerder naar de uitspraak van de Compensatiecommissie inzake 2012CC084 gaat naar haar oordeel niet geheel op, aangezien de feiten in CC2012CC084 net iets minder ernstig van aard waren, alsmede gelet op de uitdrukkelijke overwegingen van de BAC in het onderhavige geval die -anders dan in 2012CC084- de gevolgen van het aan de orde zijnde seksueel misbruik volledig aan [naam] toeschrijft.

6.3 overwegingen Compensatiecommissie

Wat betreft de stellingen van [naam], zoals vervat in het advies van de BAC, dat hij ten tijde van de relatie met verzoekster veelvuldig geld aan verzoekster heeft betaald, merkt de Compensatiecommissie op dat niet is komen vast te staan dat [naam] verzoekster ook een compensatiebedrag ter tegemoetkoming in de schade heeft betaald als bedoeld onder 5.1. Er wordt alleen vermeld dat hij (niet nader gespecificeerde) kosten voor levensonderhoud voor dan wel aan verzoekster heeft betaald. Dergelijke kosten vallen niet onder 'financiële compensatie' zoals bedoeld in de Compensatieregeling (zie ook de toelichting onder 'de aard van de compensatie') en zoals vermeld onder 6.1.

Verweerder vermeldt voorts op het antwoordformulier dat geen financiële compensatie is betaald aan verzoekster en dat geen sprake is van finale kwijting.

6.4 vergoeding kosten juridische bijstand

Op grond van artikel 18 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen bestaat er voor verzoekster geen aanspraak op vergoeding van kosten van rechtsbijstand en dienen de kosten voor rechtsbijstand gemaakt aan de zijde van verweerder voor rekening van verweerder te blijven.

7. Slotsom

7.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling voor meerderjarigen dient te worden ingedeeld in categorie 2 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

7.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

7.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

8. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 2 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen en adviseert verweerder betaalbaar te stellen een bedrag van €10.000,- te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 18/09/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter